

Útmutató a projektkészítéshez – Cigány kisebbségi népismeret

Általános szabályok

Egy projekt készítése váltja ki a középszintű írásbeli vizsgát, így annak színvonalára és igényes elkészítésére minden vizsgázónak nagy figyelmet kell fordítania. A projekt témáját a vizsgázó a részletes követelményekben megfogalmazott nyolc ismeretscsoport bármelyikéből szabadon választhatja. A vizsgázó a vizsgaleírás szerint a felkészülés során konzulens segítségét kérheti, aki – tanulói jogviszonnal rendelkező tanuló esetében - lehet a szaktanára is. Tekintettel a feladat komplexitására, kifejezetten ajánlott, hogy konzulens segítse a vizsgázó munkáját. A tanulói jogviszonnal nem rendelkező vizsgázó maga gondoskodik konzulensről.

Az elkészült munkát a vizsgázónak legkésőbb az írásbeli vizsgaidőszak kezdetéig kell beadnia a vizsgát szervező intézménybe, és azt a továbbiakban írásbeli dolgozatként kell kezelni.

A projektkészítés fázisainak transzparensnek kell lenniük: a vizsgázó dolgozata bevezetőjében leírja motivációját, a munkája menetét, a felmerült nehézségeket, az alkalmazott módszereket, a tervezett időbeosztást és személyes élményeit, tapasztalatait.

Ha a projekt elkészítésében konzulens segíti a vizsgázót, a konzulens feladata, hogy az önálló témaválasztás után legalább három konzultáció alkalmával irányítsa a vizsgázót a feladat elkészítésében. A dolgozat, és az egész munkafolyamat értékelése a megadott szempontok szerint történik. Ezzel párhuzamosan a vizsgázó feladata, hogy legalább három alkalommal megkeresse konzulensét és bemutassa munkája elkészült részeit. Amennyiben – tanulói jogviszonnal rendelkező tanuló esetében – a konzulens nem a szaktanára, akkor a konzulens szintén legalább három alkalommal írásban értékeli a munka addigi folyamatát és eljuttatja azt a vizsgázó szaktanárának. A tanulói jogviszonnal nem rendelkező vizsgázó esetében a munkafolyamat értékelése egy alkalommal történik, s azt a konzulens aláírásával a dolgozat leadásakor kell mellékelni.

A vizsgázó a projektmunka bemutatásához a szóbeli vizsgára rövid, tézisszerű összefoglalást vagy szemléltető anyagot készít.

A projektkészítés folyamata

A projektkészítésnek három alapvető fázisa van, amelyeket az érettségi vizsgára való felkészülésnél is be kell tartani: előkészítés, a munka kivitelezése és a prezentáció.

Előkészítési szakasz

Tanulói jogviszonyban levő vizsgázók esetén ajánlatos – ha a konzulensnek több vizsgázója van – csoportmunkában előkészíteni a projekteket. A projektek témájától függően különböző formák merülhetnek fel:

- beszélgetés a felmerült témákról, ötletekről;
- szakirodalmi szemelvények közös feldolgozása, a módszerek elsajátítása;
- a vizsgázók motivációjának elemzése;
- kérdőívek összeállításának technikája néhány példa alapján;
- a vizsgázók felkészítése az adatközlőkkel való beszélgetésre;
- a dolgozat megírásának technikája (szakirodalmi hivatkozások, táblázatok, mellékletek stb.)

Kivitelezési szakasz

- a vizsgázók feldolgozzák az előkészítési szakaszban kiválasztott szakirodalmat
- felkeresik az adatközlőket, levéltárakat, múzeumokat stb., rögzítik a gyűjtött anyagot (szövegesen ill. elektronikusan)
- elkészítik a dolgot, amely tartalmazza a motivációt, a célkitűzést, a munka fázisait, a feldolgozott témát, személyes élményeket, a munka értékelését, a szemléltető anyagot és a szóbeli vizsgán tervezett prezentáció formáját (tézisszerű összefoglalás, plakát, film, power point, fotók stb.)

Bemutatói szakasz

- a bemutatás egyik része a kész dolgozat leadása
- a szóbeli vizsgán a vizsgázó röviden bemutatja munkáját, esetleg kiemeli egy részt, amelyet a magával hozott szemléltető anyaggal illusztrál
- a vizsgáztató a szóbeli vizsgán kérdések alapján meggyőződik arról, hogy a vizsgázó megalapozott tudással rendelkezik a témában, és önállóan készítette el a dolgot, vagyis a vizsgázó megvédi projekt munkáját

A projekt terjedelme akkor felel meg az előírásoknak, ha a szöveg terjedelme a szemléltető anyagok nélkül 12-es betűmérettel, másfeles sortávolsággal minimum 5 oldal. A projektleírásnak tartalmaznia kell a munka fent említett fázisait: a téma kiválasztásának indoklását, hipotézisek ill. célkitűzések megfogalmazását, bibliográfiát, szakirodalmi vonatkozásokat, a gyűjtőmunka leírását, a téma tartalmi részének kidolgozását, következtetéseket és személyes élményeket.

A projekt munka a téma kiválasztásától a végső forma létrehozásáig önálló munka.

A projekt munka ajánlott menete:

A vizsgázó az érettségi vizsga tanévében november végéig megbeszéli konzulensével ill. leadja szaktanárának témája vázlatát és a bibliográfiát. Az első félév végére (január közepe) elkészíti a dolgozat nyers változatát, majd a konzulenssel megbeszélte a korrekciók után a vizsgaidőszak megkezdéséig a kész dolgot.

A projekt munka értékelése

Az elkészült projekt munka értékelése központilag készült javítási-értékelési útmutató alapján, az alábbiak figyelembe vételével történik.

A vizsga értékelésének fontos szempontja, hogy tartalmi és formai elemeket is értékelni kell.

A tartalom (45 pont) értékelésénél figyelembe kell venni

- a téma komplexitását, több oldalú megközelítését (30 pont)
- újszerűségét ill. azt, hogy mennyire ötletes a vizsgázó (10 pont)
- valamint a bibliográfia és a szakirodalmi vonatkozások (5 pont) megjelenítését

A projektkészítés folyamatának (20 pont) tükröződnie kell a dolgozatban

- a fázisok (5 pont)
- és az egyéni kutatómunka (15 pont) megjelenítését is értékeli a javító tanár

A dolgozat formájának (15 pont) egyik eleme a

- nyelvi megformáltság (8 pont), a javító tanár értékeli a nyelvhelyességet, a kifejezőkészséget, szóincset és a helyesírást
- a szerkezet értékelésénél (7 pont) figyelembe kell venni a dolgozat világos tagolását, logikus felépítését és végső megjelenítésének minőségét (külalak)

Megjegyzés:

Amennyiben a létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimálisan előírt szövegmenyiségnél – kevesebb, mint négy oldal – a projektmunka automatikusan 0 ponttal értékelendő.

Amennyiben a javító tanár és/vagy a vizsgabizottság észreveszi, hogy az elkészült projektmunka más személy szellemi terméke, akkor a 100/1997 (VI.13.) Kormányrendelet 23.§ (2) alapján kell eljárni.